

Ηλεκτρονικές πηγές ΣΕΑΒ

**Ανάπτυξη των ηλεκτρονικών
πηγών του ΣΕΑΒ με τη
χρήση ανοιχτού λογισμικού**

*Λεωνίδα Πισπιρίγγας
Προγραμματιστής-
Διαχειριστής συστημάτων
HEAL-Link*

Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

- ❖ Σύσταση

- ❖ 1997-2005 Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

- ❖ Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.) συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 (Α' 260).

- ❖ Σκοπός

- ❖ Η εξοικονόμηση πόρων και η παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των μελών του.

- ❖ 55 Μέλη (Ακαδημαϊκά & Ερευνητικά Ιδρύματα) μετά και από τις τελευταίες συγχωνεύσεις

HEAL-Link Ηλεκτρονικές πηγές

- ❖ Γραφείο HEAL-Link, Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ
- ❖ Διαπραγματεύσεις με εκδότες για τη σύναψη νέων συμφωνιών και για την ανανέωση υπαρχόντων συμφωνιών για πρόσβαση του Σ.Ε.Α.Β. (HEAL-Link) στις ηλεκτρονικές τους πηγές.
- ❖ Helpdesk, λειτουργική, τεχνική υποστήριξη για τις Ηλεκτρονικές πηγές και τις Υπηρεσίες προς τα μέλη.
- ❖ Βελτίωση, ανάπτυξη νέων υπηρεσιών.

HEAL-Link Ηλεκτρονικές πηγές

- ❖ Συμβάσεις με 19 εκδότες έως 30 Ιουνίου 2015.
- ❖ Στη δικτυακή πύλη του HEAL-Link (<http://www.heal-link.gr>) υπάρχει η πιο αξιόπιστη πληροφορία σχετικά με τις συνδρομές (Σε επίπεδο τίτλων περιοδικών και όχι άρθρων) και τις περιόδους πρόσβασης.

HEAL-Link Ηλεκτρονικές πηγές

- ❖ ΕΣΠΑ: Υπηρεσίες Προστιθέμενης Αξίας για Βιβλιοθήκες και Υπηρεσίες Πληροφόρησης, Λοιπούς Φορείς και Τελικούς Χρήστες
- ❖ Αυτεπιστοασία:
 - ❖ Υποδομή πιστοποίησης και εξουσιοδότησης της πρόσβασης στις ηλεκτρονικές πηγές (AAI) - Shibboleth
 - ❖ Αναβάθμιση δικτυακής πύλης HEAL-Link
 - ❖ Υπηρεσία Διαδανεισμού Ηλεκτρονικών Πηγών για Βιβλιοθήκες/Μέλη Δημοσίων Οργανισμών που δεν ανήκουν στο Σ.Ε.Α.Β.
 - ❖ Υπηρεσία Καταγραφής του Ψηφιακού Περιεχομένου του HEAL-Link. (Digital Archives)
- ❖ Διαγωνισμός:
 - ❖ HEAL-Link Cloud (Hardware)
 - ❖ ERMS (Electronic Resources Management System)

Λογισμικό Ανοιχτού Κώδικα. Γιατί;

- ❖ Δυνατότητα περαιτέρω έρευνας και επεξεργασίας του λογισμικού.
- ❖ Δυνατότητα παραμετροποίησης του λογισμικού, ώστε να προσαρμοστεί στις ανάγκες του εκάστοτε οργανισμού.
- ❖ Το κόστος των προγραμμάτων ανοιχτού κώδικα είναι τις περισσότερες φορές μηδενικό.
- ❖ Η χρήση του δεν οδηγεί σε σχέση εξάρτησης από εταιρίες.

Λογισμικό Ανοιχτού Κώδικα. Γιατί όχι;

- ❖ Απαιτείται προσωπικό με τεχνογνωσία και καταρτισμένο ώστε να αντιμετωπίζει τις όποιες δυσκολίες παρουσιάζονται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την επιβάρυνση του προϋπολογισμού.
- ❖ Κόστος παραμετροποίησης, συντήρησης/επιδιόρθωσης λαθών.
- ❖ Κυρίως σε μικρού εύρους λογισμικά ανοιχτού κώδικα:
 - ❖ Έλλειψη τεκμηρίωσης και εγχειριδίων χρήσης.
 - ❖ Ασυμβατότητες με κάποια κλειστά πρότυπα αρχείων, ειδικότερα στην περίπτωση της μετάβασης από εμπορικό λογισμικό σε λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
 - ❖ Αποδιοργανωμένος/κατακερματισμένος Προγραμματισμός.

Ηλεκτρονικές Πηγές - Ανοιχτό Λογισμικό

- ❖ NILDE (The Research Area Library CNR, Bologna)
- ❖ CORAL (Electronic Resources Management System)
- ❖ VuFind - Library resource portal
- ❖ Slim Framework - PHP micro framework
- ❖ VHO-tools (SWITCH Federation)

NILDE

- ❖ Αναπτύχθηκε από τη Library of the CNR (National Research Council) Research Area of Bologna.
- ❖ Χρήση πάνω από 10 χρόνια (περισσότερες από 700 βιβλιοθήκες και 15.000 τελικοί χρήστες στην Ιταλία).
- ❖ Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα (ελεύθερο προς χρήση κατόπιν επικοινωνίας και υπογραφή συμφωνητικού για τους όρους χρήσης με τους υπευθύνους ανάπτυξης και υποστήριξης του).

NILDE - Παραμετροποίηση

- ❖ Έγιναν περίπου 300 παρεμβάσεις στον κώδικα και απενεργοποιήθηκαν κάποιες λειτουργίες που δεν ήταν απαραίτητες για τη λειτουργία του στον HEAL-Link.
- ❖ Όπου αυτό ήταν δυνατό, οι παρεμβάσεις έγιναν με τρόπους που να μην επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του λογισμικού.
- ❖ Ο HEAL-Link είναι ο μόνος λογαριασμός που πραγματοποιεί διαδανεισμό, ενώ το λογισμικό είναι χτισμένο με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε κάθε βιβλιοθήκη να έχει τη δυνατότητα διαδανεισμού.
- ❖ Μετάφραση στα ελληνικά τόσο για τη δική μας έκδοση, όσο και για την έκδοση που χρησιμοποιούν στην Ιταλία.

ERMS

- ❖ CORAL (Centralized Online Resources Acquisitions and Licensing)
- ❖ University of Notre Dame's Hesburgh Libraries
- ❖ Λογισμικό ανοιχτού κώδικα κάτω από GPL v. 3
- ❖ Διαθέσιμο στο github
- ❖ PHP, MySQL
- ❖ Modular Architecture

ERMS

- ❖ 4 Υποσυστήματα:
 - ❖ Συνδρομές
 - ❖ Οργανισμοί
 - ❖ Άδειες χρήσης: Το πρώτο που κυκλοφόρησε ως λογισμικό ανοιχτού κώδικα το καλοκαίρι του 2010
 - ❖ Στατιστικά / Αναφορές
- ❖ Κάθε υποσύστημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξάρτητα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους.

ERMS - Παραμετροποίηση

- ❖ Ενσωμάτωση Bootstrap (HTML, CSS, and JavaScript framework) στη γραφική διεπαφή
- ❖ Παρόλο που το κάθε υποσύστημα είναι σχεδιασμένο να λειτουργεί είτε ανεξάρτητα είτε σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα, υπήρχαν πολλά σημεία που απαιτούσαν επεμβάσεις για την εύρυθμη λειτουργία και συνεργασία των υποσυστημάτων.
- ❖ Πιστοποίηση χρηστών και αντίστοιχα δικαιώματα χρήσης ανάλογα με την ιδιότητα του κάθε χρήστη.
- ❖ Κάθε υποσύστημα διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις ανάγκες του ΣΕΑΒ.
 - ❖ Ενδεικτικό παράδειγμα: στο υποσύστημα στατιστικών έγιναν πολλές αλλαγές/παραμετροποιήσεις λόγω της πολυπλοκότητας των συνδέσεων για αυτόματο κατέβασμα στατιστικών στοιχείων (SUSHI) και λόγω των πολλαπλών ιδρυμάτων-μελών του HEAL-Link. Επίσης δημιουργήθηκαν νέες στατιστικές αναφορές.

Slim MicroFramework

- ❖ Πολύ απλό στη χρήση και παραμετροποίησή του για τη δημιουργία API (Application Programming Interface)
- ❖ Διαθέσιμο στο github
- ❖ Χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία API στη δικτυακή πύλη των ηλεκτρονικών πηγών.

VuFind

- ❖ Villanova University's Falvey Memorial Library.
- ❖ Λογισμικό ανοιχτού κώδικα κάτω από GPL v. 3
- ❖ Δικτυακή πύλη διαχείρισης των backfiles των εκδοτικών οίκων. Αναζήτηση, προσπέλαση και περιήγηση στα backfiles που έχει αγοράσει ο ΣΕΑΒ από τους εκδότες. (Στην περίπτωση διακοπής της αντίστοιχης σύμβασης)
- ❖ PHP, MySQL
- ❖ Modular Architecture
- ❖ Πολύ μεγάλη, ενεργή ομάδα ανάπτυξης

VHO-tools

- ❖ SWITCH: Ελβετική Ομοσπονδία για πρόσβαση μέσω ιδρυματικού λογαριασμού σε Υπηρεσίες.
- ❖ Ιδρύματα-μέλη που δεν διαθέτουν καταλόγους χρηστών ή δεν υποστηρίζουν shibboleth.
- ❖ Εξειδικευμένο λογισμικό. Ελεύθερο προς χρήση, προμήθεια κατόπιν επικοινωνίας.
- ❖ Δύσκολη παραμετροποίηση (χρονοβόρα) διότι δεν υπήρχε τεκμηρίωση ή εγχειρίδιο χρήσης.

“In real open source, you have the right to control
your own destiny.”

–Linus Torvalds

<http://www.heal-link.gr>